

YHTEISÖLLISEN ARJEN RAKENTUMINEN

Riitta Birck

- Yhteisöllisyysajatukseni perustuvat:
 - Keväällä 2020 tehtyyn yhteisöllisyyskyselyyn (55 vastaajaa) ja sen pohjalta tehtyyn Pro gradu -tutkielmaan Esteetön yhteisöllisyys: Alueellisen yhteisöllisen arjen alkuun auttaminen ja kannattelu
 - Tutkimuksen pohjalta tehtyyn opaskirjaseen: "Pieni yhteisöllisyysopas"
 - Keskusteluihin hankeaktiivien kanssa
 - Omaan kokemukseeni yhteisöllisistä asuinpaikoista

YHTEISÖLLISYYDEN HYÖDYT

YHTEISÖÖN KUULUMINEN VÄHENTÄÄ YKSINÄISYYTTÄ

YHTEISÖT ANTAVAT MAHDOLLISUUKSIA VAIKUTTAA JA
TUOVAT ELÄMÄÄN MIELEKKYYTTÄ JA MERKITYKSELLISYYTTÄ

MIKSI JUURI NYT YHTEISÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN ON TÄRKEÄÄ?

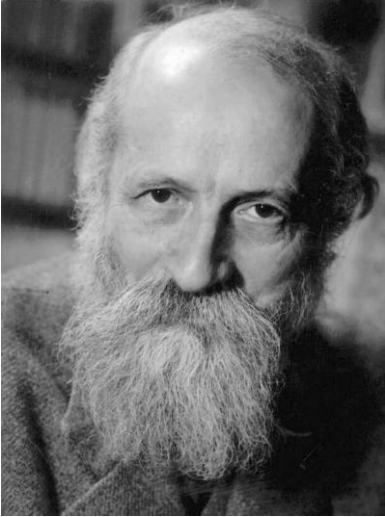
OLIPA KERRAN IHMINEN...

1

Tulemme ihmisiksi katseesta. Siitä, miten muut meitä katsovat, kohtaavat, meidän olemistamme sanoittavat. Olemassaolomme vaatii "todistajia".

2

Jokaisella on siis tarve tulla nähdyksi, kuulluksi, hyväksytyksi, rakastetuksi. Haluamme kuulua joukkoon. Katse on kutsu liittyä.

FILOSOFI MARTIN BUBER

1878-1965

- Filosofi Martin Buberin mukaan ihmisillä on kahdenlaisia suhteita: minä-sinä -suhteita ja minä-se -suhteita.
- Minä-sinä -suhteessa olemme merkityksellisiä toisillemme ja suhteeseen liittyy arvostus ja kunnioitus.
- Minä-se -suhteita meillä on joka tapauksessa, kaikkiin emme voi luoda henkilökohtaista suhdetta, MUTTA voimme silti asennoitua niihin toisiin ja tuntemattomiinkin ainakin siten, että katsomme kauniisti aina kun se on mahdollista.
- Mitä enemmän meillä on minä-sinä -suhteita erilaisiin ihmisiin, sitä enemmän meille tulee kokemuksia empatiasta ja ymmärrystä erilaisuudesta.

YHTEISÖLLISYYDEN MÄÄRITELMIÄ

ja syntytapoja

YHTEISÖLLISYYDEN MÄÄRITELMIÄ

- Yhteisöllisyys

- on tunne yhteisöön liittymisestä (Kielitoimiston sanakirja)
- on yhdessä tekemistä ja olemista sellaisten ihmisten kanssa, joita yhdistää yhteinen tavoite tai päämäärä (gradukyselyn enemmistön mukaan)

YHTEISÖLLISYYS ELÄÄ SUHDEVERKOSTOSSA

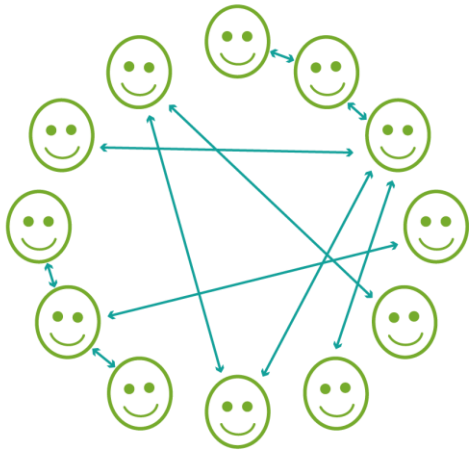

MITÄ ENEMMÄN YHTEISÖN JÄSEN TUNTEE YHTEISÖSTÄÄN MUITA
IHMISIÄ HENKILÖKOHTAISESTI JA VUOROVAIKUTUSSUHDE ON
POSITIIVINEN, SITÄ SUUREMPI ON YHTEISÖLLISYYDEN KOKEMUS.

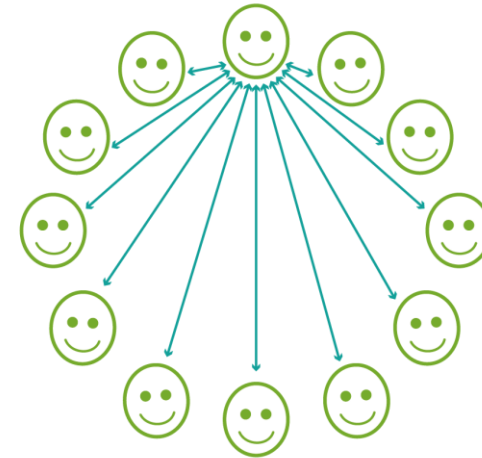
"PUPUNKORVA"-MUISTISÄÄNTÖ
IHMISET ON YHTEISÖN VETOVOIMA

ERILAISIA TAPOJA YHTEISÖLLISTYÄ

Spontaanisti muodostuva

Ohjaajakeskeisesti muodostuva

YHTEISÖLLISTYMINEN VRT. YHTEISÖLLISTÄMINEN

1

Yhteisöllisyys syntyy spontaanisti yhteisön jäsenten yhteisen kiinnostuksen, vuorovaikutus- ja verkostoitumistaitojen tai mieltymysten mukaan.

2

Yhteisöllisyyden syntymiseen vaikutetaan ulkopuolelta ja autetaan suhdeverkoston synnyttämisessä.

YHTEISÖLLISTYMINEN VRT. YHTEISÖLLISTÄMINEN

1

Yhteisöllisyys syntyy aktiivisten ihmisten vuorovaikutusverkostosta.

Osa jää ulkopuolelle, ketkä?

2

Ihmisten liittymistä toinen toisiinsa autetaan > yhteisöllisyydestä on esteetöntä.

ESTEETTÖMÄN YHTEISÖLLISYYDEN MAHDOLLISTAMINEN VAATII TIETOISIA TOIMIA

Yhteisön arjessa on tilanteita, joissa yhteisön jäsenillä on mahdollisuus tutustua toinen toisiinsa ja tehdä asioita erilaissa kokoonpanoissa.

*vuorovaikutusfasilitattori

*toimintatuuppari

YHTEISÖÖN SITOUTUMINEN

ja mikä siihen vaikuttaa

SOSIAALISTEN MAAILMOJEN TEORIA

David Unruh & Anselm Strauss (1979):

Yksilöt ovat jäseninä yhteisöissä ja sosiaalisissa maailmoissa eriasteisesti sitoutuneina.

Yhteisössä voi olla

- sisäpiiriläisiä
- vakituisia jäseniä
 - turisteja
 - vieraita.

MITEN TULLA YHTEISÖÖN SISÄLLE?

- **VIERAAT**

Kiinnostus ja uteliaisuus on herännyt, viestintä tai puskaradio on saavuttanut

- **TURISTIT**

Käy satunnaisesti, tarvitsee tietoa ja perehdyttämistä, ketä me olemme, mitä teemme, miten toimimme, miten täällä saa olla

- **VAKITUISET JÄSENET**

Sitoutunut ryhmään, on aktiivinen osallistuja

- **SISÄPIIRILÄISET**

Sitoutunut ryhmään, toimintaan ja yhteisöön isossa kuvassa, vapaaehtoinen, hallitustoimija

YHTEISÖLLISYYDEN HIIPUMISEN PAIKAT

Keskeiset toimijat
poistuvat

Yhteisön jäsenet
vaihtuvat

Ydinporukka väsyy

Uusia ei ole
perehdytetty eikä liitetty
yhteisöön

Toiminta ei uudistu

YHTEISÖLLISYYTEEN VAIKUTTAJAT

erilaisia yhteisöllisyyttä edistäviä tekoja

YHTEISÖLLINEN TOIMINTAKULTTUURI

- KOORDINAATIO (varsinkin alussa tärkeä)
 - kutsuminen, tutustuttaminen, alkuun auttaminen, "valtuuksien" antaminen
- ARVOSTAVA VUOROVAIKUTUSKULTTUURI
 - tervehtiminen, uusien perehdyttäminen, kytkeminen (toinen toisilleen esittelijä), avoin vuorovaikutus (ei porukoitumista)
- VAIKUTTAMISEN PAIKKOJEN VARMISTAMINEN
 - kaikille mahdollisuus osallistua, ideoida, ehdottaa, vaikuttaa, asiat eivät ole "yhden ihmisen varassa"
- MONIPUOLINEN YHTEISTOIMINTA
 - monipuolisesti osallistumisen mahdollisuuksia, "sisäänheittotapahtumat"

YHTEISÖLLISYYTTÄ LUOVIA RYHMÄROOLEJA

Tapoja olla yhteisössä, joita joillakin jäsenillä on luonnostaan, mutta joita voi tietoisesti valita tehtävän mukaan.

- Tervehtijä / muutaman sanan vaihtaja
- Kutsuja
- Saattaja
- Tervetulleeksi toivottaja
- Toisilleen esittelijä
- Kytkijä
- Bongaaja
- Innostaja
- Mahdollistaja
- Kokoaja

Miten yhteisöllisyys syntyy?
EDETÄÄN TUTUSTUMISESTA
SUHDEVERKOSTOON

Syntymispaikat?
TAPAAMISET,
KOHTAAMISPAIKAT,
TAPAHTUMAT

Yhteisön liima?
YHTEINEN INTRESSI,
ELÄMÄNTILANNE,
TAVOITE

Tapa olla yhdessä?
YHTEISET ARVOT JA SÄÄNNÖT
(SOVITUT TAI SANOMATTOMAT)

Hyvä tietää
• SOSIAALISTEN MAAILMOJEN
TEORIA

YHTEISÖLLISYYS ALKAA TÄSTÄ:

- Tervehdi ja toivota tervetulleeksi, vaihda muutama sana (ei yleinen, vaan henkilökohtainen)
- Joku sananen siitä, miten täällä ollaan (vuorovaikutuksen ja toiminnan säännöt)
- Esittele ihminen muille
- Kytke muihin (pupunkorvasääntö)

YHTEISÖLLISYYDEN VAALIMINEN ON TIETYNLAINEN ASENNE

Sitä kannattaa vaalia joka päivä ja lähes kaikkialla

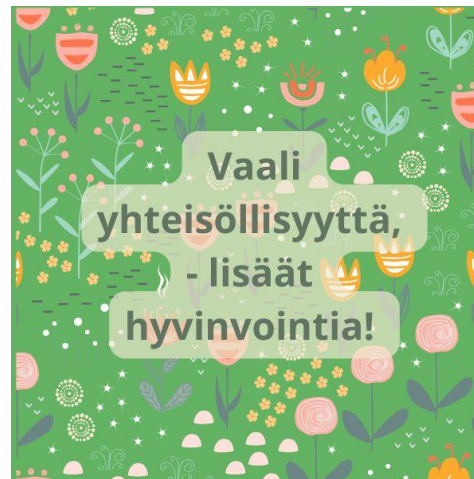
LISÄÄ YHTEISÖLLISYYDESTÄ

Riitta Birck

Linkki pieneen yhteisöllisyysoppaaseen:

www.kotipirttiry.fi/wp-content/uploads/2022/01/Pieni-yhteiso%CC%88llisyysopas-RB-2020.pdf

Myös LinkedIn-profiilistani löytyy kymmenen julkaisua yhteisöllisyydestä. Yhteisöllisyysjulkaisut tunnistaa julkaisuvirrassa tästä kuvasta.

www.linkedin.com/in/riittabirck/